

ELY-keskuksen kannanotto Natura-arvioinnin tarpeesta

Hankevastaavana toimivan Myrsky Energian Oy:n toimeksiannosta Ramboll on pyytänyt Varsinais-Suomen ELY-keskukselta lausuntoa Natura-arvioinnin tarpeesta. Arviointia esitetään ns. tarvearvioinnin selvittämisenä ts. arviointina, tarvitaanko varsinaista Natura-arviointia. Vaikutusten arviointi on tehty Ramboll Oy:n asiantuntijatyönä. Arvioinnin tarpeellisuutta on tarkasteltu Puurijärvi-Isosuon Natura-alueeseen (FI0200001, SAC ja FI0200149, SPA), joka sijaitsee lähimmillään 8,3–8,9 kilometrin etäisyydellä lähimmästä suunnitellusta voimalasta sekä Pirilänkosken Natura-alueeseen (FI0200045, SAC), joka sijaitsee lähimmillään noin 150 metrin etäisyydellä suunnitellusta voimajohtovaihtoehdosta (SVE3). Arviointi perustuu Natura-tietolomakkeen tietoihin, hankealueesta tehtyihin luontoselvityksiin ja paikkatietoaineistoihin muista suojelualueista.

Tarkastelun lopputulemana tarvearvioinnissa on päädytty siihen, että Puurijärvi-Isosuon ja Pirilänkosken Natura-alueille ei katsota tarpeelliseksi laatia luonnonsuojelulain mukaista Natura-arviointia. Perusteluna esitetään, että rakentamista eikä muita toimintoja sijoitu Natura-alueille eikä hankkeesta siten aiheudu suoria vaikutuksia Natura-alueiden kasvillisuuteen ja luontotyypeihin tai luontodirektiivin lajeihin. Lisäksi todetaan, että etäisyyden ja päästöjen luonteen sekä pintavesien virtaussuunnan perusteella tuulivoimahankkeella tai siihen liittyvien huoltoteiden ei arvioida myöskään aiheuttavan merkittäviä epäsuoria vaikutuksia Puurijärvi-Isosuon tai Pirilänkosken Natura-alueen perusteena oleviin luontotyypeihin tai luontodirektiivin lajeihin. Arvioinnin johtopäätökset Pirilänkosken osalta perustuvat kuitenkin oletukseen, että pylväitä ei sijoiteta jokialueelle eikä maastoa tarvitse muokata aivan vesirajassa. Liito-oravan reviirien levittäytyminen alueen läpi kerrotaan olevan jo nykytilassaan estynyt useasta syystä (alueen avoimuus, olemassa olevat sähkönsiirtolinjat), minkä vuoksi yksi uusi sähkönsiirtolinja ei todennäköisesti aiheuttaisi merkittävästi lisää haittaa Natura-alueelle. Takajärven tuulivoimahankkeen suuren etäisyyden vuoksi Puurijärvi-Isosuon alueella pesiviin lintudirektiivin lajeihin ei arvioida kohdistuvan vaikutuksia. Pitkällä etäisyydellä perusteella myös merkittävien väittelyvaikutusten puuttumista. Myöskään muuttaviin lajeihin ei arvioida kohdistuvan merkittäviä vaikutuksia, koska hankealue sijoittuu muuttolinnuston kannalta sisämaahan, jossa muuttajamäärät ovat selvästi rannikkoa matalammat ja muutto on hajanaisempaa ja linnut usein näkevät rakennelmat ja pystyvät kiertämään ne. Muut lähiympäristössä olevat tuulivoimahankkeet eivät ulotu Puurijärvi-Isosuon Natura-alueelle tai aiheuta muutoksia epäsuorasti Natura-alueen vesitalouteen eivätkä siten muodosta yhdessä tai erikseen Takajärven tuulivoimahankkeen kanssa yhteisvaikutuksia. Lisäksi tiedossa ei ole muitakaan sellaisia hankkeita, jotka voisivat aiheuttaa yhteisvaikutuksia.

ELY-keskus kiinnittää huomiota arviossa olevaan ristiriitaisuuteen ilmoitettuun Puurijärvi-Isosuon Natura-alueen sijoittumisesta lähimpään voimalaan. Lähimmän etäisyyden kerrotaan vaihtelevasti olevan joko 8,3 tai 8,9 kilometriä.

ELY-keskus voi yhtyä arvioinnin johtopäätökseen, ettei hankkeesta todennäköisesti ole merkittävää heikentävää vaikutusta Natura-alueiden suojeluperusteina oleville luontotyypeille tai luontodirektiivin lajistolle. Pirilänkosken Natura-alueeseen kohdistuvien heikentävien vaikutusten välttäminen tulee kuitenkin ottaa jatkosuunnittelun lähtökohdaksi ja sitouduttava toteutamaan Naturan arviointimenettelyssä esitetyt toimenpiteet eli varmistua siitä, ettei vieraslajeja pääse kulkeutumaan alueella eikä sähkönsiirron pylväitä sijoiteta vesialueelle, jotta merkittävät heikentävät vaikutukset Pirilänkosken Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin voidaan poissulkea. Lisäksi rakentamisvaiheessa on huolehdittava siitä, ettei jokeen johdu merkittävää kiintoainekuormitusta eikä ranta-alueita muokata.

Sen sijaan linnuston osalta ELY-keskus pitää tarkastelua puutteellisena erityisesti sääksen, merikotkan, kaakkurin ja metsähanhen osalta. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tuulivoimapuiston mahdolliset vaikutukset suojeluperusteena olevaan linnustoon kohdistuvat laajalla alueella liikkuviin lajeihin Natura-alueen ulkopuolella tapahtuvien elinympäristömuutosten sekä kohonneen törmäysriskin ja estevaikutuksen kautta. Epävarmuutta lisää todennäköisyys siitä, että useampi suojeluperustelaji suuntaa hyvin todennäköisesti saalistuslentoja Natura-alueen ulkopuolelle. Lisäksi mahdollisia vaikutuksia kohdistuu hankealueen ja Natura-alueella levähtävälle ja sen läpi muuttavalle metsähanhelle. Tarvearvioinnissa ei käsitellä lainkaan kalasääskeä, vaikka se on yksi Natura-alueen suojeluperustelajeista.

Natura-arvioinnin tarkastelussa arviot törmäysriskistä arvioidaan pieneksi pitkän etäisyyden takia. Lajien saalistuskohteiden ja -suuntien merkitykset pohjautuvat olettamukseen, että kyseessä olevien lintulajien pesivät lajit saalistavat alueen soilla ja/tai Puurijärvellä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ainakin sääksen, merikotkan ja kaakkurin voidaan olettaa kohdistavan ruokailulentoja Natura-alueen ulkopuolella. Merikotkan tiedetään käyvän saalistamassa jopa 10 km päässä pesästä, sääksen jopa kymmenien kilometrien päässä pesästä. Saalistusalueiden tunnistaminen ja lento-reittien seuranta on ensiarvoisen tärkeää, jotta lajikohtaisia törmäys- ja estevaikutuksia voidaan arvioida. Tämänhetkisen merituulivoimaloita käsittelevän tutkimustiedon perusteella on viitteitä siitä, että erityisesti kuikkalinut ovat jopa häiriöherkempiä tuulivoiman vaikutuksille (Garthe ym. 2023). Tutkimuksen mukaan niiden esiintymisalueet muuttuivat ja yksilömäärät vähentyivät merkittävästi jopa 9–12 km etäisyydellä voimaloista. Vaikka merialueelle kohdistuvaa tutkimusta ei ole suoraan verrattavissa sisämaassa sijaitsevaa tuulivoimala-alueeseen, jättää tämä tieteellisen epäilyn vaikutuksista.

ELY-keskus katsoo, ettei tehdyn Natura-tarvearvioinnin perusteella voida sulkea pois merkittävien haittavaikutuksien muodostumista koskien edellä mainittuja Puurijärvi-Isosuon Natura-alueen suojeluperustelajeja merikotkaa, sääkseä, kaakkuria ja metsähanhea. Edellä olevin perusteluin ja, koska alueella tehdään linnuston seurantaa ja tarvearvioinnin taustalle on saatavissa asiapohjaista aineistoa tarvearviointiin ja sen johtopäätöksien

Liite

11.6.2024

VARELY/142/2024

tekoon, ELY-keskus katsoo, että Puurijärvi-Isosuon Natura-alueelle tehtyä Natura-tarvearviointia tulee näiltä osin täydentää.

Täydennetty Natura-tarvearviointi tulee toimittaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi diaarinumerolla **VARELY/2747/2024** varustettuna.

Lisätietoja Natura-arviointia koskevasta kannanotosta antaa tarvittaessa ylitarkastaja Niilo Aro (niilo.aro@ely-keskus.fi, 029 502 2183).

Varisnais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue, Luonnonsuojeluyksikkö